

## **SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 1679

van **ANNICK DE RIDDER**

datum: 15 september 2022

---

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

---

### *Tunnelbemalingen - Provincie Antwerpen*

In het kader van werken die worden uitgevoerd door zowel de overheid als de privésector, is het soms nodig om de techniek van het bemalen toe te passen. Dat kan een tijdelijk fenomeen zijn, zoals voor grote bouwerven, of een permanent gegeven zoals bij het bemalen van tunnels. Aangezien de meeste tunnels niet volledig waterdicht zijn, kan aanhoudende regen of een onverwachte onweersbui voor wateroverlast zorgen, waarop de brandweer moet uitrukken. Door permanent grondwater op te pompen, voorkomt men dergelijke situaties.

Natuurlijk moet er te allen tijden, en al zeker bij aanhoudende droogte, rekening worden gehouden met de stand van het grondwater. Daarom wordt het opgepompte water eerst opgevangen in een drainage en afgevoerd naar een pompkelder onder de tunnel. Van daaruit wordt het opgevangen water doorgevoerd naar de dichtstbijzijnde waterlopen, en als dat niet mogelijk is naar de riolen. Om ervoor te zorgen dat er niet te veel water wordt opgepompt en dat er van dat opgepompte water niet te veel wegvloeit naar de riolen, is een goede monitoring noodzakelijk.

Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), bevoegd voor het onderhoud van Antwerpse tunnels, blijkt systematisch te veel grondwater op te pompen om bepaalde Antwerpse tunnels droog te houden. Deze informatie kwam aan het licht na een onderzoek van de milieudienst in 2019, die meer informatie vroeg aan AWV om de exploitatie correct te kunnen inschatten. Aangezien vele tunnels gebouwd zijn voor het opstellen van de richtlijnen en er in die tunnels noch aparte opvang voor regen- en grondwater, noch debietmeters aanwezig zijn, kon deze vraag niet meteen ingewilligd worden.

Sindsdien is er al een bijkomende aanmaning opgesteld om de correcte bemalingsgegevens ter beschikking te stellen, en ook werd er gevraagd een globaal actieplan op te stellen over de permanente bemalingen in tunnels van AWV. Er zouden momenteel vele dossiers in voorbereiding zijn, maar daarom zijn die nog niet per se vergund. Bemalingsvergunningen voor vele tunnels, groot en klein, blijken momenteel nog niet in orde te zijn.

Aangezien er voor vele bemalingen bij Antwerpse tunnels zowel een correcte monitoring als een vergunning zou ontbreken, heb ik de volgende vragen voor de minister.

1. Hoever staat AWV met het globale actieplan? Wanneer wordt er verwacht dat het afgerond zal zijn?
2. Kan AWV een overzicht geven van de stand van zaken van de verschillende tunnels in de provincie Antwerpen?

3. Wat gebeurt er met bemalingen in verschillende tunnels die niet vergund zijn?
4. Hoe zal AWW de vlotte doorstroming in de verschillende tunnels garanderen?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 1679 van 15 september 2022

van **ANNICK DE RIDDER**

---

1. De meeste tunnels in Vlaanderen zijn gebouwd in de jaren '60, '70 en '80. Zij werden destijds beschouwd als een aanhorigheid van de weg en om die reden niet apart vergund. De regelgeving is ondertussen op bepaalde vlakken aangepast en verstrengd. Het Agentschap Wegen en Verkeer heeft een actieplan opgemaakt om elke tunnel op vlak van milieuregelgeving te regulariseren.

Voor constructies die onder het maaiveld gelegen zijn is het heel normaal dat er water (zowel regen- als grondwater) wordt opgevangen en verpompt. Er wordt verpompt wat nodig is om de exploitatie van de tunnel te kunnen blijven garanderen (anders staat hij onder water). Het gaat hier zowel over het verpompen van drainagewater (grondwater) als regenwater. Het verpompte grondwater beperkt zich tot wat via drainage de tunnelkelders instroomt. Daarnaast maakt het verpompte regenwater, dat via de tunnelmonden de tunnel instroomt, voor sommige tunnels het grootste deel uit van het totaal verpompte debiet aan water.

Mijn administratie geeft mij aan dat er op dit moment nog veel vragen zijn over hoe met bepaalde zaken dient omgegaan te worden (debietmeting aan de pompen). Ook wordt er voor bepaalde tunnels een geohydrologische studie gevraagd en/of een passende beoordeling. Elementen die het aanvraagdossier uiteraard verzwaren en voor een langere doorlooptijd zorgen.

Het is daarom op dit moment onmogelijk om mee te geven tegen wanneer dit voor elke tunnel in beheer van AWV in orde zal zijn. Eventuele investeringen nodig om bepaalde problemen te remediëren zullen ook moeten afgetoetst worden op technische haalbaarheid.

2. Voor volgende wegtunnels is een dossier in opmaak:

- Craeybeckxtunnel
- Kennedytunnel
- Bolivartunnel
- Waaslandtunnel
- Beverentunnel

- 3-4. Het waterpeil in de pompkelders wordt dag en nacht gemonitord. Indien er geen lek- en drainagewater zou opgepompt worden uit de pompkelder naar bovengelegen waterlopen, of bij gebrek hieraan naar de riolering, zou de veilige exploitatie van de tunnel niet meer kunnen gegarandeerd worden omdat hij simpelweg onder water zou lopen. Dit is dus één van de meest essentiële zaken die in een tunnel moet gebeuren om hem operationeel te houden. AWV zal voor elk van deze tunnels een omgevingsvergunning aanvragen om zich op die manier in regel te stellen.